

№ 11/1965.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 11/1965 över landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om landstingsval och kommunalval. (№ 21/1965).

Förenämnda framställning har landstinget, som denna dag samlats till extra session, remitterat till lagutskottet för beredning. Utskottet har behandlat ärendet och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Landskapsstyrelsens framställning återgiver in extenso Republikens Presidents skrivelse av den 7 juli 1965, dessmedels Presidenten förordnat att landstingets beslut av den 29 mars 1965 skall förfalla. Sedan utskottet varit i tillfälle att närmare taga del av beslutets innehåll och motivet för Presidentens ställningstagande måste utskottet medgiva, att beslutet av den 29 mars fattats med fatalt förbiseende av rikets redan den 7 februari 1964 antagna nya kommunala vallag, som trätt i kraft den 15 i samma februari månad. Det hade varit sakenligt, att den ändrade rikslagens stadganden i § 69 mom. 2, som berör rättegångsväsendet och sålunda är av rikslagstiftningsnatur, hade införts i landskapslagen, på sätt självstyrelselagens § 14 mom. 4 möjliggör. Som förklaring kan endast framhållas, att vitala frågor av mera påtaglig natur tilldragit sig intresset i så hög grad, att ifrågavarande processuella stadgande fallit ur blickpunkten med föreliggande resultat som följd.

För att syftemålet med detta lagstiftningsarbete snarast skall kunna uppnås och lagen tillämpas redan vid instundande landstings- och kommunalval - såsom landstingets avsikt ju varit - har presidiet på landskapsstyrelsens initiativ sammankallat landstinget till denna extra session, ty för att lagen skall kunna tillämpas vid nästa val, måste den kunna promulgeras före detta års utgång.

Det förslag, som nu framlagts för landstinget, bygger helt på det tidigare landstingsbeslutet, om man bortser från det aktuella stadgandet i § 76 mom. 2 samt ändringsförslagen beträffande § 7 mom. 2 och § 34 mom. 2, de sistnämnda endast av förtydligande respektive redaktionell natur. Detta synes även vara helt naturligt. Visserligen tillkom beslutet av den 29 mars i många stycken efter omröstning, men då ingen erfarenhet ännu kunnat vinnas av lagens verkningar, vore det osakenligt att redan i detta skede väcka förslag om ändringar, som förut icke kunnat omfattas av samma landstings majoritet.

§ 7 mom. 2 i det tidigare landstingsbeslutet lydde: "Därest valnämnd under valförrättningen ej ens genom inkallande av ersättare blir beslutför, skall centralnämnden bland kommunens valbara medlemmar förordna

tillfälliga medlemmar i valnämnden."

Ändringsförslaget innebär ett förtydligande och kan godkännas.

§ 34 mom. 2. Momentets ^{gymnast} ~~bebyggelse~~ord enligt landstingets tidigare beslut lydde: "Finnas dessa icke vara behörigen avfattade eller valförbundet o.s.v."

Utskottet omfattar den nya formuleringen såsom redaktionell ändring.

§ 76 mom. 2. Under remissdebatten i landstinget framställdes kritik mot den ordalydelse, som det ändrade momentet innehåller. Utskottet finner kritiken berättigad och föreslår en ändring i närmare anslutning till rikslagens text. Mot den föreliggande formuleringen kan ytterligare anmärkas, att lagrummet icke direkt utsäger, var ändring skall sökas, utan endast huru besvären skola frambefordras. I rikslagen nämnes förövrigt icke sättet för besvärens frambefordrande, men då någon anmärkning i detta avseende icke framställdes och förfaringsättet överensstämmer med föreskrifterna i riket, har det bibehållits.

§ 76 mom. 3, som innehåller en onödig upprepning, har även ändrats i konformitet med rikets lag.

Utskottet, som icke underkastat stadgandena i övrigt någon saklig granskning, får därför för landstinget värdsammast föreslå,

att landstinget ville godkänna framställningen, dock sålunda att 76 § mom. 2 och mom. 3 erhåller följande lydelse:

76 § mom. 2.

"Ändring sökes medelst skriftliga besvär hos länsstyrelsen, vid besvär över centralnämndens i Mariehamn beslut inom 14 dagar och vid besvär över centralnämnds i landskommun beslut inom 30 dagar från den dag valresultatet offentliggjorts. Besvären skola ingivas av besväranden själv eller hans befullmäktigade ombud eller insändas genom postens förmedling. Till besvärsskriften skall fogas, i på tjänstens vägnar till riktigheten bestyrkta protokollsutdrag, i vilka bör antecknas dagen för offentliggörandet av valresultatet, centralnämnds beslut, över vilket besvär anföres, och, om ändring sökes i centralnämnds beslut rörande förberedande åtgärder för valet, även detta beslut.

76 § mom. 3.

Besvären skola handläggas i brådskande ordning."

Mariehamn den 16 augusti 1965.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson
ordförande.

./ Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Eliel Persson, Annemi Dahlblom, Nils Dahlman och Edvin Östling (ersättare).